Č. 1638. Poplatek z výmazného prohlášení (Slovensko): Také listiny o zřízení práva zástavního k nemovitostem lze ohlásiti k vyměření poplatku prostřednictvím knihovního soudu. (Nález z 5. ledna 1924 č. 22.449/23.)

ZE DNE.

Změna v ministerstvu spravedlnosti. Ministrem spravedlnosti jmenován byl pan JUDr. Karel Viškovský, president Státního pozemkového úřadu. — Vítáme toto jmenování osvědčeného odborníka ve věcech pozemkové reformy, která spadá do okruhu působnosti notářské, i doufáme pevně, že nový pan ministr bude míti pochopení pro veškeré snahy a tužby našeho stavu. Současně pokládáme za svou povinnost, projeviti veřejné díky odstupujícímu panu ministru spravedlnosti Dru. Josefu Dolanskému, za jehož působnosti prodebatován byl nový notářský řád, jímž položena pevná základna pro stav notářský. — Pan ministr Dr. Dolanský ochotně vycházel vstříc našemu stavu; doufáme, že jeho nástupci podaří se dokončiti téměř hotové již dílo — nový notářský řád. Přejeme panu ministrovi v jeho novém působišti mnoho zdaru.

Důležitá rozhodnutí nejvyššího soudu ve věcech notářských poplatků. V posledním čísle »Juristenzeitung« čís. 23 uveřejněna jsou dvě důležitá rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 18. června 1925 R II. 176/25 a R II. 181/25. V obou případech žaloval notář svého mandanta na zaplacení odměny a výloh za sepsání soukromých listin a práce přípravné. Krajský soud (jednalo se o 112.996 Kč a 13.075 Kč) žalobám dal místa, avšak vrchní zemský soud v Brně rozsudek zrušil pro zmatečnost a žaloby zamítl pro nepřístupnost pořadu práva. Nejvyšší soud obě tato rozhodnutí vrchního soudu potvrdil. Odůvodňuje rozhodnutí své tím, že podle § 179 a 184 n. ř. má poplatky notářovy upraviti v řízení nesporném soud a že pořad práva jest vyloučen. V obou případech uveřejňuje Jur. Zeit. pouze důvody nejvyššího soudu, z nichž není jasno, zdali strana neuznala účet notářův. Podle všeho jedná se o takovýto případ, neboť § 179 n. ř. výslovně stanoví, že poplatky notářovy mají býti upraveny sborovým soudem, jestliže strana odporuje poplatkům, jak je notář vyměřil. Zvláštní jest ovšem, že v prvém rozhodnutí uvádí nejvyšší soud, že zákon nečiní rozdílu, zda-li strana neuznala účet notáře z jakéhokoliv důvodu. To nezdá se nám býti správné, neboť kdyby strana uznala výši účtovaných poplatků a pouze namítala na př., že není ona, nýbrž někdo jiný povinnen zaplatiti, máme za to, že v tomto případě nejednalo by se o upravení útrat v cestě nesporné, nýbrž musel by se notář domáhati zaplacení pořadem práva. Rozhodnutí nejvyššího soudu jest proto pro nás důležito, že podle § 180 n. ř. soudem upravené útraty má soud opět sám vymáhati podle předpisů platných pro vymáhání poplatků soudních, kteréžto ustanovení platí podle § 184 n. ř. i pro poplatky za soukromé listiny.

Zemský soud v Praze také skutečně v jednom případě upraviv poplatky notáře, k žádosti téhož vymáhal poplatky ty podle předpisu platných pro vymáhání soudních poplatků, aniž by byla předcházela žádost exekuční a vrchní zemský soud rozhodnutí to potvrdil rozhodnutím ze dne 7. I. 1924 R II 3/24/1, které otiskujeme na jiném místě.

Solemnisace soukromých listin. Došel nás dotaz, zda-li jest notář povinnen solemnisovati soukromou listinu k jejíž platnosti podle zákona ze dne 25. července 1871 čís. 76 jest třeba notářského spisu. Máme za to, že notář k tomu povinnen není, naopak, že má odepříti takovouto solemnisaci i poukazujeme v tom ohledu na obšírný článek Dra. Čulíka v »Zeitschrift f. Not.« uveřejněný 12. června 1907 čís. 24. Ovšem rak. soudní dvůr náhledu toho nesdílel. Otázka ta ostatně bude rozřešena v novém notářském řádu zcela jasně.

Důležité upozornění všem kolegům. Svaz společností s r. o. žádá nás, aby při sepisování společenských smluv o společnostech s r. o. byly strany upozorňovány na výhodu, kterou poskytuje svaz jakožto jediná organisace těchto společností. Svaz společností s r. o., v jehož výboru zasedá též příslušník našeho stavu, vykonává jednak svým ředitelem předepsané revise společností a udílí porady ve věcech společenských úplně zdarma. Zároveň stará se účinně o tyto společnosti zejména ve věcech daňových, i zdařilo se mu na př., že ministerstvo financí vydalo výnos o vpočítatelnosti odměny jednatelů do položek srážkových při vyměřování daně výdělkové. Právě nyní zahajuje důležitou akci, aby při reformě daňové bylo břemeno daňové společnostem s r. o. co nejvíce zmírněno. — Jest to důležito i pro náš stav, poněvadž spolupůsobíme při zřizování společností těch a každé usnadnění tohoto zřizování přináší i nám prospěch. Žádáme proto všechny kolegy, aby při zřizování společností s r. o. a vůbec ve styku s nimi, doporučovali společnostem, aby se přihlašovaly za členy tohoto svazu, kdež za nepatrný příspěvek dostává se jim velikých výhod.

Jak se dbá ustanovení zákona ze dne 25. VII. 1871 č. 76 o nucené formě notářského spisu. Došla nás zpráva, že soud povolil vklad práva zástavního za roční rentu ujednanou mezi manžely na základě soukromé listiny. Případy, kde kupuje obyčejnou trhovou smlouvou snoubenec od druhého snoubence ideální díl reality a teprve po sňatku dává se zapisovati poznámka provdání, jsou velice četné. Případy ty nejsou na prospěch obecenstva, poněvadž smlouvy takové jsou spoplatněny jako smlouvy mezi cizími osobami, tudíž stupnicí mnohem vyšší než-li kterým podléhají převody na základě smluv svatebních. Máme za to, že dotyčné strany mohly by žádati náhradu difference poplatku od pisatele takovýchto smluv, daly-li pisateli úplatu. Žádáme pp. kolegy, aby nám podobné případy oznamovali, neboť míníme je předložiti ministerstvu spravedlnosti k posouzení.

Zpráva o listopadové schůzi »Pražského odboru Spolku notářů Československých«. Dne 28. listopadu 1925 konala se jako pravidelně poslední sobotu v měsíci, ve spolkové místnosti u »Bumbrlíčka« na Národní třídě v Praze měsíční schůze Pražského odboru našeho spolku, jež se stala významnou tím, že přednášel osvědčený redaktor našeho časopisu pan universitní profesor Svoboda o Macchiavelim a macchiavelismu. Předsedající p. Dr. Černý uvítal velmi vřele našeho hlavního redaktora pana universitního profesora Svobodu, uvítal dámy, které tentokráte se na přednášku dostavily a jmenovitě uvítal pana senátora sekčního chéfa Dra Karase, jenž zároveň se svou chotí se večera účastnil. Myšlenkový postup přednášky pana profesora Svobody přinášíme z péra autorova výše. Po přednášce byla debata, jíž se zúčastnil pan Dr. Ponec vytýkaje rozdíl mezi fascismem (Musolini) a mezi leninismem. Pan president Dr. Čulík vytýká rozdíl mezi filosofickým pojímáním politiky a mezi praktickým jejím prováděním. Pan senátor Dr. Karas svými poznámkami projevil neobyčejné ovládání kulturních dějin zejména též po stránce umění výtvarného a jeho souvislosti s vývojem poměrů politických. Debata měla průběh živý, avšak důstojný. Hojně bylo debatováno o filosofické koncepci politiky a jmenovitě poučná byla charakteristika profesora Svobody, pokud srovnával methody italské nynější politiky fascismu a leninismu. Večer byl velmi poutavý a jmenovitě přednáška profesora Svobody i projev pana senátora dra Karasa vyznamenávaly se vysokou úrovní, jež svědčila o tom, že oba páni ovládají úplně svoji věc. Proslov pana senátora Karasa byl totiž polemikou s některými názory pana profesora Svobody, jež zakládala se na rozdílných světových názorech obou pánů řečníků, (pokrokový názor pana profesora Svobody, katolický názor pana senátora dra Karase). Účastníci byli svědky, jak tyto rozdílné názory světové mohou býti přednášeny ve formě skutečně společenské, třebas žádný z hlavních mluvčích nic ze svých názorů neslevoval. Po 10 hodině schůze byla ukončena poděkováním předsedy za poučnou a poutavou přednášku pana profesora Svobody. Příští schůze odboru konati se bude až 30. ledna 1926 o 7½ hod. več. ve spolkové místnosti.

Disciplinární senát nejvyššího soudu. Ve schůzi notářské komory pražské, konané dne 29. listopadu t. r. zvoleni byli členy disciplinárního senátu nejvyššího soudu pp. notáři: Dr. Václav Černý v Říčanech, Josef Křen v Hořovicích a Dr. Václav Svoboda na Smíchově.

Ze zemské úřadovny I. Všeobecného pensijního ústavu v Praze došla nás tato důležitá upozornění: 1. Značná část zaměstnavatelů osob podléhajících pojistné povinnosti nekoná dosud správně své povinnosti pokud se týče přihlašování zaměstnanců, čímž jsou zaměstnavatelé sami opomíjením přihlášky citelně poškozováni, neboť se dotyčnému zaměstnavateli musí předepsati premie dodatečně za dobu třeba několika roků, tedy obnos značně veliký. Mimo jiná nebezpečí dlužno zejména též upozorniti na tu okolnost, že v případě, že by zaměstnanec neměl následkem nepřihlášení vůči pensijnímu ústavu žádných nároků, bude zaměstnavatel povinnen nahraditi mu veškerou škodu, kteráž samozřejmě může dosahovati obnosů velmi velikých; povinnost přihlášky postihuje výlučně zaměstnavatele, takže jej stihá i zavinění, nebyla-li přihláška včas podána. Jest tedy v zájmu zaměstnavatelů, aby předpisy o přihlašování k pensijnímu pojištění byly správně dodržovány. 2. Podle ustanovení § 31 pens. zákona může si